

Benim Adım Yaprakbiti Pek Severim Bitkileri

Bu aslında minicik bir böcek. Adı da yaprakbiti. Yaprakbitlerine bitkilerin yapraklarında, gövdelerinde ve filizlerinde rastlayabilirsiniz. Yüzlercesinin bir arada bir bitkiyi kapladığı da olur. İşte böyle durumlarda yaprakbitleri bitkilere büyük zararlar verebilir. Bu böcekleri daha yakından tanımaya ne dersiniz?

Boyuna yalnızca birkaç milimetre olan yaprakbitinin altı bacağı ve iki anteni vardır. Başında bir hortum bulunur. Bu hortum, yaprakbitinin bitkiyi delip özsuğunu emmesine yarar.

Yaprakbitleri bitkilerin üzerinde "koloni" adı verilen topluluklar halinde yaşar. Yeşil, siyah, kırmızı, sarı, kahverengi hatta saydam ya da desenli de olabilirler. Bazı yaprakbitlerinin vücutları beyaz liflerle kaplıdır. Bunlara "yünlü yaprakbitleri" denir.

Yünlü yaprakbitleri, vücutlarını kaplayan lifler nedeniyle dallara takılmış pamuk parçaları gibi görünür.

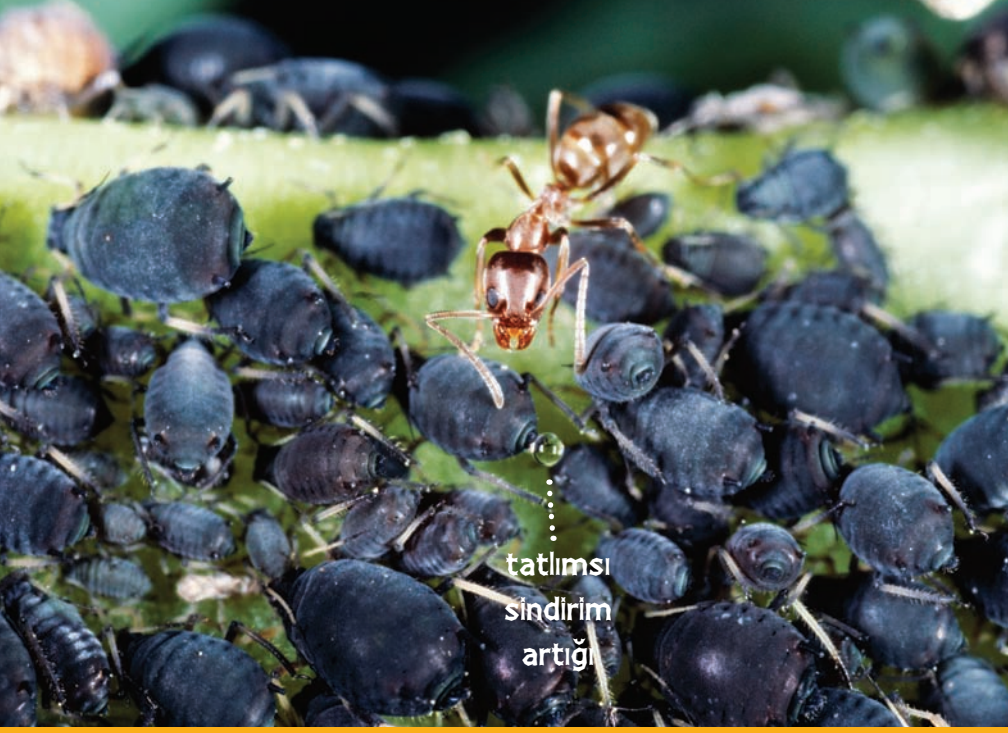
Burada gördüğünüz
dişi yaprakbiti yavru
doğuruyor.

Yaprakbitlerinin çoğalma biçimi çok ilginçtir. Bu böcekler, hem yumurtlayarak hem de canlı yavru doğurarak çoğalır. Sonbaharda dişilerle erkekler çiftleşir. Bunun ardından dişiler bitkilerin yapraklarına yumurtalarını bırakır. İlkbaharda yumurtalar çatlar. Ancak bu yumurtalardan çıkan yavruların hepsi de kanatsız dişilerdir. Bu dişiler erkeklerle çiftleşmez ve yazın pek çok kez yavru doğurur. Bu yavrular da kanatsızdır. Ancak sonbahara doğru kanatlı yaprak bitleride ortaya çıkar. Bunların bir kısmı dişi, bir kısmı da erkek olur. Bu dişilerle erkekler çiftleşir. Dişiler yine yumurta bırakır ve aynı süreç yeniden başlar.

Bazı karıncalarla bazı yaprakbitleri birbiriyle yardımlaşır. Karıncalar, yaprakbitlerini ve yumurtalarını düşmanlarından ve olumsuz hava koşullarından korumak için sığınaklar yapar. Bazen de tıpkı bir sürüyü güden bir çoban gibi yaprakbitlerini bir araya toplar ya da uygun bir bitkiye taşır. Karşılığında da yaprakbitinin tatlımsı sindirim artıklarını alırlar. Bu artıklar karıncaların besinidir.

Bu fotoğrafta
yaprakbitleriyle
yardımlaşarak
yaşayan bir karınca
görüyorsunuz.

Karıncalar, yaprakbitlerinin sindirim artıklarını almak için onlara antenleriyle vurur. Bunun üzerine yaprakbitleri bu artıkları vücutlarının arka bölümünden çıkarır. Bu fotoğrafta bir yaprakbitinin sindirim artıklarını almaya çalışan bir karınca görüyorsunuz.

Peki bitkileri bu yaprakbitlerine karşı kim koruyacak? İşte bu işi uğurböcekleri ve tülkanatböcekleri yapıyor. Çünkü bu böcekler yaprakbitleriyle besleniyor. Bu nedenle insanlar yetiştirdikleri bitkilere yaprakbitlerinin zarar vermesini engellemek için bu böceklerden yararlanıyor.

Bu yabanası, yaprakbitinin içine yumurta bırakmaya hazırlanıyor.

Bazı yabanasıları da yaprakbitlerine zarar verir. Bunu nasıl yaptıklarına gelince... Yumurtalarını yaprakbitinin içine bırakırlar. Yumurta çatladığında yavru yabanası yaprakbitinin içinde gelişmeye başlar. Yaprakbiti yavaş yavaş ölür. Yavru yabanası yaprakbitinin içinde gelişimini tamamladığında dışarı çıkar.

